

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΥΕ-34	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΕΥΡΩ-ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΧΩΡΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.aegean.gr/courses/TMS338/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης

Εκπαίδευση

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα μπορούν:

- Να κατανοούν τις βασικές έννοιες του χώρου και της περιφερειακής ανάπτυξης.
- Να διακρίνουν τις κυριότερες θεωρίες περιφερειακής ανάπτυξης και των μεθόδων ανάλυσης.
- Να αξιολογήσουν κριτικά τις περιφερειακές ανισότητες του ευρύτερου ευρω-μεσογειακού χώρου.
- Να μελετούν σύνθετα ζητήματα περιφερειακής ανάπτυξης όπως για παράδειγμα ο τόπος εγκατάστασης των επιχειρήσεων, η διαπεριφερειακή αγορά εργασίας και κινητικότητας κεφαλαίου και η μετανάστευση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση

δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών

- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

- Αυτόνομη και ομαδική εργασία

- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής, επαγωγικής και κριτικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κύριο αντικείμενο αυτού το μαθήματος είναι η μελέτη των περιφερειακών ανισοτήτων στον Ευρω-Μεσογειακό Χώρο. Για αυτό το λόγο ο κύριος στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση των ζητημάτων περιφερειακής ανάπτυξης στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου. Ανάμεσα σε άλλα θα μελετηθούν οι έννοιες του χώρου και της ανάπτυξης, θα αναλυθούν οι κύριες έννοιες της περιφερειακής επιστήμης, θα παρουσιαστούν τα κύρια μέτρα και οι δείκτες μέτρησης των περιφερειακών ανισοτήτων και των χωρικών σχέσεων, θα αξιολογηθούν οι περιφερειακές ανισότητες στην Ελλάδα, στην Ευρώπη και στον ευρύτερο Μεσογειακό χώρο, οι θεωρίες περιφερειακής ανάπτυξης, οι θεωρίες του τόπου εγκατάστασης των επιχειρήσεων, οι περιφερειακοί πολλαπλασιαστές, η διαπεριφερειακή αγορά εργασίας και κινητικότητας κεφαλαίου, τα ζητήματα μετανάστευσης και υποδομών, και τέλος η σχέση ανάμεσα στους φυσικούς πόρους και την περιφερειακή ανάπτυξη.

1η εβδομάδα: Εισαγωγή

2η εβδομάδα: Οι έννοιες του χώρου και της ανάπτυξης

3η εβδομάδα: Ανάλυση βασικών εννοιών της περιφερειακής επιστήμης

4η εβδομάδα: Ποσοτική ανάλυση περιφερειακών ανισοτήτων

5η εβδομάδα: Οι περιφερειακές ανισότητες στην Ελλάδα

6η εβδομάδα: Οι περιφερειακές ανισότητες στην Ευρώπη

7η εβδομάδα: Θεωρίες περιφερειακής ανάπτυξης

8η εβδομάδα: Ο τόπος εγκατάστασης των επιχειρήσεων

9η εβδομάδα: Οι περιφερειακοί πολλαπλασιαστές

10η εβδομάδα: Διαπεριφερειακή αγορά εργασίας και κινητικότητας κεφαλαίου

11η εβδομάδα: Μετανάστευση

12η εβδομάδα: Φυσικοί Πόροι και περιφερειακή ανάπτυξη

13η εβδομάδα: Συμπεράσματα

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές/τις φοιτήτριες. Όλοι οι φοιτητές έχουν πρόσβαση στο e-class.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες (1.56 ECTS)
	Προσωπική μελέτη	53 ώρες (2.12 ECTS)
	Συγγραφή εργασιών	30 ώρες (1.20 ECTS)
	Τελική εξέταση	3 ώρες (0.12 ECTS)
	Σύνολο μαθήματος	125 ώρες (5 ECTS)

<p>Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύνοψης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης Ελληνική</p> <p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας – Τρόπος Παράδοσης – Αξιολόγησης</p> <p>Το μάθημα πραγματοποιείται με μια σειρά αποτελεσματικών μεθόδων διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • οι διαζώσεις διαλέξεις, • η συγγραφή ερευνητικής εργασίας, • η παρουσίαση εργασιών, • η κριτική ανάλυση άρθρων, • το peer-review, <p>Επιπλέον, υπάρχουν προαιρετικές δραστηριότητες που είναι μέρος της διαμορφωτικής αξιολόγησης (formative assesment)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Video Recordings. Θα αναλυθεί κατά την διάρκεια του μαθήματος τουλάχιστον ένα σχετικό με τις θεματικές ενότητες του μαθήματος βίντεο. • Concept Mapping. • Statement Banks. Θα αναπτυχθεί ένας φάκελος που θα παρουσιάζονται τα πιο σημαντικά σχόλια από την πρόοδο και τις εργασίες των φοιτητών. • Model Answers. Θα δημιουργηθεί ένας φάκελος με τις πιο αντιπροσωπευτικές απαντήσεις των φοιτητών κατά τη διάρκεια του μαθήματος. <p>Αξιολόγηση Μαθήματος</p>

Οι προγραμματισμένες μαθησιακές δραστηριότητες σχετίζονται με την αξιολόγηση του μαθήματος. Σε αυτά τα πλαίσια οι ακόλουθες δραστηριότητες θα πραγματοποιηθούν:

1. Συγγραφή μίας ερευνητικής εργασίας έως 3.000 λέξεων για τις περιφερειακές ανισότητες ανάμεσα σε δύο μεσογειακές χώρες (25% του συνολικού βαθμού)
2. Παρουσίαση της ερευνητικής εργασίας. (20% του συνολικού βαθμού)
3. Κριτική ανάλυση ενός επιστημονικού άρθρου (15% του συνολικού βαθμού)
4. Διαδικασία peer-review (10% του συνολικού βαθμού)
5. Τελικές εξετάσεις (30% του συνολικού βαθμού)

Οδηγίες συγγραφής ερευνητικής εργασίας, παρουσιάσεων

Οι φοιτητές καλούνται να γράψουν μια ερευνητική εργασία η οποία σχετίζεται με την επιχειρηματικότητα την καινοτομία και την ανάπτυξη στην Ελλάδα.

Ένας ενδεικτικός τίτλος αυτής της εργασίας είναι:

«Οι περιφερειακές ανισότητες στην Ελλάδα. Αξιολόγηση και προκλήσεις»

Οι φοιτητές καλούνται να αποστείλουν ένα προσχέδιο της εργασίας τους (draft paper) μέχρι την δέκατη εβδομάδα των μαθημάτων (10^η εβδομάδα).

Όλα τα draft paper θα πρέπει να αποστέλλονται στο μέιλ του διδάσκοντα σε μορφή **word** υποχρεωτικά!!!!

Τις τελευταίες 2 εβδομάδες θα πραγματοποιηθούν οι παρουσιάσεις και τα peer review έπειτα από την κατανομή εργασιών που θα πραγματοποιηθεί.

Μετά την παρουσίαση της εργασίας από την μια ομάδα φοιτητών θα ακολουθεί ένα αναλυτικό peer review από την άλλη ομάδα φοιτητών.

Οδηγίες peer review – αποστολής τελικής εργασίας

Την τελευταία εβδομάδα οι ομάδες φοιτητών θα λάβουν από εμένα ένα μέιλ με ένα paper των συναδέλφων τους για να γράψουν ένα peer review μιας σελίδας.

Σημείωση: Οι ίδιοι οι φοιτητές θα αξιολογήσουν την ερευνητική εργασία των συναδέλφων τους στην βάση συγκεκριμένων κριτηρίων με ένα βαθμό στην κλίμακα 1-10. Ο βαθμός αυτός θα είναι μέρος της τελικής συνολικής βαθμολογίας όπως προβλέπεται στο περίγραμμα σπουδών (δηλαδή θα είναι το 10%).

	<p>Μετά το peer review η ομάδα των φοιτητών που έγραψε την ερευνητική εργασία θα λάβει τα σχόλια και θα βελτιώσει την εργασία της. Τελική παράδοση εργασίας: Ημερομηνία εξετάσεων</p> <p><u>Οδηγίες κριτικής ανάλυσης επιστημονικού άρθρου</u> Συγκεκριμένες οδηγίες για τη συγγραφή της κριτικής ανάλυσης επιστημονικού άρθρου θα δοθούν κατά τη διάρκεια του μαθήματος. Οι ομάδες φοιτητών καλούνται να επιλέξουν ένα άρθρο από τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kitson, M., Martin, R., & Tyler, P. (2011). The geographies of austerity. Cambridge Journal of Regions, Economy and Society, 4(3), 289-302. https://doi.org/10.1093/cjres/rsr030 • Monastiriotis, V. (2011). Making geographical sense of the Greek austerity measures: compositional effects and long-run implications. Cambridge Journal of Regions, Economy and Society, 4(3), 323-337. https://doi.org/10.1093/cjres/rsr026 • Petrakos, G., & Psycharis, Y. (2016). The spatial aspects of economic crisis in Greece. Cambridge Journal of Regions, Economy and Society, 9(1), 137-152. https://doi.org/10.1093/cjres/rsv028
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΥΔΟΞΟΣ

- Βιβλίο [86055434]: Περιφερειακή ανάπτυξη, Σεραφείμ Πολύζος [Λεπτομέρειες](#)
- Βιβλίο [12866348]: ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΙΣ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ, ΚΟΥΡΛΙΟΥΡΟΣ ΗΛΙΑΣ [Λεπτομέρειες](#)

ΒΙΒΛΙΑ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

- Γκιάλης, Σ., Herod, A., 2015. *Γεωγραφία της εργασίας*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/4073>
- Καλογήρου, Σ., 2015. Χωρική ανάλυση. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/5029>

- Πεσμαζόγλου, Β., 2015. *Πολιτική οικονομία της ανάπτυξης*. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/5859>

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Barrios, S., & Strobl, E. (2009). The dynamics of regional inequalities. *Regional Science and Urban Economics*, 39(5), 575-591.
- Benos, N., & Karagiannis, S. (2008). *Convergence and economic performance in Greece: evidence at regional and prefecture level*. Paper presented at the Review of Urban & Regional Development Studies: Journal of the Applied Regional Science Conference.
- Kitson, M., Martin, R., & Tyler, P. (2011). The geographies of austerity. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, 4(3), 289-302. <https://doi.org/10.1093/cjres/rsr030>
- Monastiriotis, V. (2011). Making geographical sense of the Greek austerity measures: compositional effects and long-run implications. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, 4(3), 323-337. <https://doi.org/10.1093/cjres/rsr026>
- Petrakos, G., & Psycharis, Y. (2016). The spatial aspects of economic crisis in Greece. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, 9(1), 137-152. <https://doi.org/10.1093/cjres/rsv028>
- Petrakos, G., Rodríguez-Pose, A., & Anagnostou, A. (2005). Regional inequalities in the European Union. In *Integration, Growth and Cohesion in an Enlarged European Union* (pp. 29-43): Springer.
- Petrakos, G., & Saratsis, Y. (2000). Regional inequalities in Greece. *Papers in Regional Science*, 79(1), 57-74.
- Polyzos, S., & Sofios, S. (2008). Regional multipliers, Inequalities and Planning in Greece. *South Eastern Europe Journal of Economics*, 6(1), 75-100.
- Psycharis, Y., Rovolis, A., Tselios, V., & Pantazis, P. (2016). Economic crisis and regional development in Greece.